

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندییه
مراجعت اولنور.

مسلکمزہ موافق آثار قبول اولنور.
درج اولمایان اوراق اعاده اولماز.

مجله ادبیات

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلنق شرطیله ۴۰ طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدر.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کونلری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غزته در

نسخه سی ۱ غروش

بيك داغ الم وار دل فرقت اثرمه.

بر بغري يانق عاشق نالانم افندم!

تنوير بيور مجلس افكنده كي برشب؛

بك منتظرم اي مه خندانم افندم!

وهي زاده:

م. رمشي

قطعه

عرضه كيتشدم او ياره راز مافي البالي

رحم ايدوب وعد وصال ايتدي كورنجه حالي

يوقلادم برج املده اختر اقبالي

مهر عالمدن ضيالي كورددم استقبالي.

عمر فخري

کتابه سنك مقبر

مادام كه جهانده وجود محقرم

اولدي غداي اذدر بحران وانفعال

صارسون ديرم جوارمي بر صعت سرمدي

اولسون یرم ظلام ليالي بي زوال.

عبدالله هودت

بدایع فنیہ وصناعیہ

حرارت مرکزیه و تزلزلات ارضیه

حرارت مرکزیه

زه اولوزی فنی هر نوع حادثات برکانه نك

دوغرودن دوغرویه حرارت مرکزیه

دلالت ایتدیکنی سویله ر. سطح ارضدن

مرکزیه دوغرو حرارتک تدریجاً تزايد

ایتمه سی، محدود و معین بر مسافدن. صوکره

تصادف ایدیله جک کتول و طبقاتک سیال

ناری حالنده بولندیغه حکم ایتدیرمشدر.

یالکز عصر سابقک اواخرینه دوغرو مشا

هیر ارضیوندن «وهرنهر» حرارت مرکزیه

نظریه سنه قارشى بعض مطالعات متناقضده

بولنش ايسه ده، طلبه سندن لئو بولد دو بوخ

و علیکناسندر دو هو مبولد کبی فنلرنده تفرد

ایدن کیمسدر معلملرینک افکارینه رغماً حرارت

مرکزیه فرضیاتی تأیید ایتمشدردی.

سطحن مرکزه دوغرو حرارتک تزايدی

هر پرده مساوی دکلدرد. ارضیون برحدوسطی

اولقی اوزره هر اوتوز اوج متروده حرارتک

بردرجه تزايد ایتدیکنی قبول ایدرلر. مع مافیه

بو حال اراضینک صورت تشکله، صخورک

معروض بولندیفی شرائط طبیعییه و طبقات

داخلیه نك حرارتی نقل وانتشار ایتدیرمک

ایچون قابلیت مخصوصه سنه کوره ارضک

هر نقطه سنه تخلف ایدر.

عصر اخیرک صوکر زمانلرینه دوغرو

ارضیوندن «هوراس دو صوسور» آلپ

داغلرنده کی جمودیه لرك، مواسم اربعه ده

سطوح جبال ایله اتحاد ایتدکاری نقطه دن

تدریجاً ایدیکلرینی کورمش و بونک اسبابی

شمسک تأثیرندن زیاده حرارت مرکزیه

عطف ایدره ک بعض درین محللرده اجرا

ایتدیکنی تجاربندن حرارتک مرکز ارضه

دوغرو صورت تزايدی حقنده عمومی بر

قانون وضع ایله مک ایسته مش ایدی. هو.

راس بوتجاربندن، حرارتک هر اوتوز یدی

متروده بر درجه تزايد ایتدیکنی استدلال

ایله مشدر. بوندن صوکره «قوردیه» نك حرا

رت مرکزیه حقنده اجرا ایتدیکنی تجاربندن

استدلالاً وضع ایتدیکنی درت قانون واردرکه

شایان تذکاردر:

۱. — تجارب واقع ارضک قسم

مرکزیسنده بر حرارتک وجودینی اثبات

ایدر؛ اعماق ارضه دوغرو سربعاً تزايد

ایدن بو حرارتک انشعاع شمس ایله بر مناسبتی

یوقدر.

۲. — حرارت مرکزیه نك تزايدی

ارضک هر نقطه سنه عینی قانونه تابع دکلدرد.

۳. — حرارت مرکزیه نك بعض

اسباب طبیعییه دن دولایی ارضک هر نقطه سنه

متخالفاً تزايد ایتمه سیله عرض و طول درجه

لرینک تبدیلی آراسنده بر موافقت یوقدر.

۴. — حرارتک تزايدی ظن ایدیلن

مقداردن زیاده در. علی العاده هر اون بش

متروده حرارت بر درجه تزايد ایتدیکنی کبی

بعضاً اون اوج متروده بیله حرارتک اوقدر

متزايد اولدینی کورلمشدر. شمیدیکی حالده بر

حساب وسطی اوله رق حرارتک هر یکرمی

بش متروده بر درجه تزايد ایتدیکنی قبول

ایدیله بیلیر.

مرکز ارضده بر حرارتک وجودینه

دلالت ایدن آثار معدن قویولریله میاه حاره

و وولقانلرک اندفاعاتیه فعالیت برکانه یه تعلق

ایله یں بعض حادثاتدر.

ارزکه بیرکهنک تقریباً قرق کیلومتره مساحه

سطحیه یه مالک بر اراضی داخلنده بولنان یکرمی

قدر معدن قویولرینه بر جوق ترمومترولر

وضع ایدیلهرک بونلرک تحت الارض مختلف

زمانلرده و مختلف عمقلرده کوسرتدیکنی

مقدارلر ضبط اولنش و برکونک، بر آیک،

نهایت بر سنه نك حرارت وسطیه سی بوسایده

آکلاشلش ایدی. ۱۸۲۱ سنه سندن ۱۸۳۱

تاریخنه قدر یکرمیدن او چیوز الی مترو

عمقه قدر درت یوز دفعه یه قریب اجرا

ایدیلن مشاهداتدن حرارتک هر قرق ایکی

متروده بر درجه آرتدیگی کورولمشدر. انکلتزه

ده، سیبرییا معدنلرنده و آوروپانک مختلف

نقطه لرنده بویولده بر جوق تجربه لر یاییش

ایدی. بوسایده حرارتک کور معدنلرنده

معادن سائر اخراجاتنه مخصوص اوجاقلردن

زیاده انتشار واونسبتده تزايد ايتديكى تدقيق اولنه ييلش ايدى .

آرتو آز قويولرى ده بوكى تجاربه پك الويريشلدير . بر آرتو آز قويوسنك منفذى جوارنده كى حرارت ايله عمقندن كلن صويك درجه حرارتى مقايسه ايديله جك اولورسه ، قويونك اولجه معلوم اولان عمقنه كوره درجه تزايدى اكلاشيله بيلير . مثلاً پاريسده غرونل نامى ويريلن آرتو آز قويوسنك عمقى ۵۴۸ متر اولدينى حالده صويى ۲۷٫۷ حرارته مالكدور . پاريسك حرارت وسطيسى ۱۰٫۶ اولديغندن صويك سخوتى بو حساب كوره ۱۷٫۱ اولقى لازمدر . بوده هر اوتوز ايكي متروده حرارتك بر درجه تزايد ايتديكى كوسترر .

حكمت طبعيه علماسندن «والفردين» آرتو آز قويولرينه صولرك تضيقنه مقاومت ايديله جك بر طاقم ترمومترولر القا ايدهرك حرارتك درجه تزايدىنى حساب ايتك ايستمش وپاريسك مختلف نقطه لرنده اجرا ايله ديكي تدقيقاتدن ۳۰ : ۳۱ متر و آراسنده حرارتك بر درجه قدر چو غالديغنى كورميشدر . بوكون وسطى اوله رق قبول ايديلن مقدار اوتوز اوچ مترودر ؛ بو مقدار اراضينك طبعيته كوره ثلثى ، بعضاً نصفى نسبتده دكيشير .

شو صور مختلفه دن متحصل نتايجك عمومى بر قانون كى قبول ايديله ميه جكى طبعيدر . عقل بشرك خصوصيتدن عموميت انتقالى وزمان و مكانده قابل تطبيق بر قانون وضع ايتمه سى ايچون استدلالاتك مهم شرطى اولان تجاربك ثبوت و عموميتى اصلاً نظر دقتدن اوزاق طوتيله ماز . بونك ايچون دهـا باشقه درلو وسائله مراجعت ايتك لازمدر . حقيقت حالده ، ژه اولوژى التى يوز مترو بر عمقه واصل اوله بيلان آرتو آز قويولرله اك زياده ايكي بيك مترو درينلكنده بولان معدن قويولرنده اجرا

ايديلن حسابات و مشاهدات ايله قناعت ايتمه مشدر . حرارتك هر اوتوز اوچ متروده بر درجه تزايد ايتمه سى كوره ايكي بيك مترو عمقده ۶۰ درجه بر حرارتك وجودى لازم كلير سده شمده يه قدر بو درجه حرارت اصلاً حس ايديله مـه مشدر . بناء عليه حرارتك هر اوتوز اوچ متروده بر درجه تزايد ايتمه سى محدود بر عمقه مخصوص بر حادثه اولوب احتمال كه بو نسبت زمينك اك اشاغى طبقه لرنده دكيشمكده در ؛ ايكي بيك مترو عمقده بالحساب تعين ايديله جك ۶۰ درجه حرارتك محسوس اولماسى ايسه بونك بر نسبت غير معينه ايله تبدلى كوسترر ؛ او حالده حرارتك ارضك اقسام مركزيه سى پك ياقين اولان مناطق داخلده ، ياخود مركزدن زياده سطحه قريب اراضيده موجود بولمه سى لازم كلير . . .

ژه اولوژى يه كوره قعر ارضدن نبعان ايدن ميه حاره معدنيك سخونت فوق العادـه دهرلى حرارت مركزيه دن باشقه بر شيئه اسناد ايديله مـز . ايزلاندا غايزرلى حرارت مركزيه نظريه لرى ايچون ژه اولوژيده اك موافق بر دليل عد اولنور . على الاكثر حمض سليسيوم ايله متحد بولنان بو منابع طبعيه نك درجه حرارتى سطح زمينده يوز درجه مـه مساوى اولديغى حالده مجراى داخلينه دوعرو بر قاچ مترو عمقده يوز يكرمى درجه دن زياده در .

غايزرلردن باشقه منابع طبعيه ده اوتوز دردن طقسـان درجه مـه قدر بر حرارته تصادف ايدلديكى روايت اولمشدر .

وولقانلرك قراترغى فحه لرندن چيقان لاولر ، تجارب سائرهن متحصل نتايجدن دهـا زياده حرارت مركزيه نك وجودينه دلالت ايدر . مثلاً «وهزو» يانارداغندن چيقان لاولر براقيلان التون ، كوموش ، دهـير ، بازلت و غرايت پارچهلرينك درحال مذاب اولديغى كورولمشدر . دمير بيك بش يوز

درجه حرارته مابع خالنه كچديكندن ، لاولرك منشأى اولان اعماق ارضيه نك بو قدر حرارته مالك اولمه سى لازم كلير . حرارتك هر اوتوز اوچ متروده بر درجه تزايد ايتمه سى كوره مركز ارضده ۱۹۵۰۰۰ درجه «سانتيغراد» بر حرارته تصادف ايدملك ايجاب ايدر ؛ بو حسابـه نظراً نصف قطر ارضك بره اللى نسبتـه مساوى بر مسافده موجود اولان ۷۷۰۰ درجه حرارت تكميل معادنى وژه اولوژينك بوكونه قدر اوصاف حكميه و كيميايئيه سى تدقيق ايتديكى سخور و طبقاتك هان قسم كلينى اذابه يه كافى اوله جنى كى سطح ارضدن كتول داخليله دوعرو جريان ايدن صولر ايكي بيك بش يوز مترو عمقده غيلان و تخر ايدرلر .

ژه اولوژينك حرارت مركزيه يى اثبات ايچون قبول ايله ديكي دلائل ؛ حرارتك حساب وسطى اوزره هر اوتوز اوچ متروده بر درجه تزايدى ، ميهـا طبعيه نك سخونت فوق العاده سى ، مذاب بر حالده بولنان لاولر كى بونك فعاليت قمتاديه سى دلالت ايدن حادثات بر كنيـه در ؛ كه شو يولده خلاصه ايديله بيلير .

حرركات ارضيه

ژه اولوژى زلزله لرله بر كانيت ارضه تعلق ايدن آنارى حرارت مركزيه يه اسناد ايدر . ارضك سطحندن مركزيه دوعرو تقريباً اون ايكي فرسخ صوكره موجود بوـلنان معادن بو حرارتك تاثيريله مذاب و نار بيضا حالنده اولوب ، ژه اولوژينك بوكون مختلف دورلره تقسيم ايتديكى طبقاتدن عبارت اولان قشر خارجيسى دوعرو دن دوعرويه بوسيال نارى ايله اتحاد ايتمشدر .

ژده اولوژی علماسی ، تزلزلاتی ارضك اقسام مرکزیه سنی املا ایدن سیالات ناریه نك آثار تموجیه سی کی تلقی ایدر لر . یالکز دیژون مکتب عالیسی معلّمزندن و معاصر من اولان علمادن موسیو «علکسی دو پهرری» حادثات ارضیه بی ژده اولوژیدن زیاده فلکیاته کوره ایضاح ایتک ایسته مش ایدی؛ بولدیغی اسباب نجومیه ایسه ارضك اقسام مرکزیه سنی تشکیل ایدن سیالات ناریه ده متحد تموجاتك شمس ایله قرك قوه جاذبه لری تأثیراتندن متولد اولدیغی تصور دن عبارتدر .

سیالات ناریه نك تموجاتی قشر ارضك سطح داخلینه چاریدقه حصوله کان اهترازه حرکت ارض تعبیر ایدیلیر . بواهتر از دها شدید اولور؛ لاولرك اجرا ایتدیکی تضییق قشر ارضی پارچه لایوب سطح خارجیسی ایله اشتراك ایدر؛ حرارت مرکزیه دن دولایی مذاب و نار بیضا حالنده اولان مواد بوفر . جهمدن ارضك هوای نسیمیسی ایله تماسده بولان سطحنه یایلیر ایسه بوکاده وولقان نامی ویریلیر .

ارضك اقسام داخلیه سنی سطح خار . جیسيله اشتراك ایتدیرن وولقانلرده اندفاعات بعضاً بلا فاصله دوام ایدر . بونلره براکین ملتبه دینلشدیر . بونك اك كوزل برمثالی استرومبولی یانار داغیدر . حادثات وولقانیه اکثریا فواصل منتظمه و غیر منتظمه حصوله کلیر . سطح ارضده برچوق وولقانلر وارددرکه بونلرده آثار احتراق مشهود دکلدر . بوکی وولقانلره براکین منظمه دینیلیر . معافیله بوتعبیراتك دلالت ایتدیکی معنی هر وقت بر حقیقت افاده ایتمز . استرومبولی کی صورت دائمده یانار برقاق وولقانلر باشقه برچوق یانار داغلر وارددرکه تاریخ بونلرك عصرلردن بری حال انطفاده بولندقلرینه شهادت ایتدیکی

حالده اکثریا بردن بره اندفاعاته باشلاوب دهشتلی تزلزلاته باعث اولمشدر .

(مابعدی وار) مسین نظم

یکی برآلت

فرانسه بحریه ضابطانندن موسیو «برسیه» نامنده برهنوزور، سفاننده دومنجی استفادهندن استغنا حصوله کتیره بیله جك برآلت اختراعی تصور ایتش ، بوآلت (Compas directeur-enregistreur) نامی ویرمش اهرشیئی اخبار ایدن بوقوه پاس عادتاً یول کوسترن بر بوصله دن عبارت اولوب سفینه بی سیرنده اصلا خطایه دوچار ایتمکسزین و دومنجی به احتیاج بر اقمسزین کندی کندینه اداره ایتمکده در . بوصله محفظه سنك اوزرینه سفینه نك محوریله منطق برخط علامت رسم اولمشدرکه بوخط، کینك استقامتی، تمامیه دوعرو اولوق اوزره، اراه ایتمکده در . بر جریان الکتریقی، کینك دومنی . سفینه بی معین اولان جهت سوق و تحویل ایده بیله جك صورتده، تدویر ایتمکله برابر دومنه تکرار وضعیت اصلیه سنی آلیدر . آلت مجوئه بوییلکی ایله برابر سفینه نك یولده تصادف ایده بیله جکی اك اوافق خطالره وارنجیه قدر غایت دوعرو اوله رق قید و تحریر ایلر . بووظیفه بی ده جریان الکتریقی سایه سنده ایفا ایتمکده در .

موسیو «برسیه» نك اختراع کرده سی اولان شوآلت فرانسر سفان حریه سندن «پتون» نام زرهلی کمی به وضع اولنوب ایکی آی دوام ایدن تجارب نتیجه سنده اصلا خطایه دوچار اولقمسزین استعمال ایدلیکی آکلاشلش و بو تجارب ابتدایه ده دوام ایدلک مقرر بولنش اولدیغندن صورت

استعمالی تأمین ایدیله جك اولورسه تعم ایده جکی ده امید اولنقمده در .

جسیم غارلر

شمع دوفر خطوطی تکرر ایتدیقه موجود استاسیونلر ، معاملات واقعیه کافی وسعت مالک اولمادیغی جهتله ، بریاندن توسیع ایدلکده بولنیور . بوجهلندن اوله رق پاریسده لیون ، غرب ، شمال استاسیونلریله سائر شمع دوفر موقفلرنده بولان غارلر اساساً وسعت مطلوبه بی جائز اولوق اوزره انشا ایدلش اولدیغی حالده مؤخرآ کورولن لزوم و احتیاجه مبنی ده زیاده توسیعه مجبوریت حاصل اولدیغی کی دیگر بعض موقفلرده کی بولجی واشیا محالرینك ده . توسیعه احتیاجلری تسلیم اولنقمده در .

بولزوم و احتیاج آلمانیا ده دخی حس اولنش اولمالیدرکه اخیراً برلین ، فرانقفورت ، هانور ، هال ، برهم ، مونستر ، درسده ، قولونی شهرلریله دیگر بعض محالرده کی غارلرك توسیعا یکیدن انشا ایدله سی تحت قراره النش و بونك ایچون مصارف انشابه اوله رق ۳۲۵ ملیون فرانق صرفنه لزوم اولدیغی مهندسین مشهوره دن موسیو هاغ طرفندن تخمین وافاده اولمشدر .

مومی البهك تنظیم ایتش اولدیغی پلان موجبجه انشا ایدیله جك غارلر هر حالده اوصاف مطلوبه بی و وسعت کامله بی جائز اوله جنی جهتله یولجیلرجه استراحت واشپای تجاریه نك تقلیاتجه سرعت و سهولت حاصل اوله رق اصلا راحتسزلکه و تأخراته محل قائمه جقدر .